

Kvalitet studija procjene (EIA) i strateške procjene uticaja na životnu sredinu (SEA) projekata elektrana u Crnoj Gori je nezadovoljavajući.

To se navodi u Izvještaju o kvalitetu elaborata procjene uticaja i strateške procjene uticaja na zapadnom Balkanu, koji je uradio WWF, u okviru projekta “Jačanje administrativnog i zakonodavnog okvira za održivu hidroenergiju u Crnoj Gori”.

U dijelu koji se odnosi na Crnu Goru, a koji je u saradnji sa WWF-om i Centrom za okolišno održivi razvoj iz BiH, uradio “Grin Houm”, navodi se da su analizirana SEA za hidroelektrane “Morača” i “Komarnica” i EIA za male hidroelektrane “Raštak”, “Bistrica” i “Orah”.

“Kvalitet osnovnih studija je nezadovoljavajući. U svim analiziranim studijama navodi se da će istraživanje biti urađeno u drugoj fazi. Opis trenutnog stanja se odnosi na šire područje, a ne na područje koje je pod direktnim uticajem projekta. Područje koje je pogodeno uticajem projekta je uglavnom neistraženo, tako da je procjena uticaja nepouzdana. Shodno ovome nije moguće određivanje odgovarajućih mjera za ublažavanje negativnih uticaja”, kaže se u dokumentu.

Navodi se i da su mjere ublažavanja uticaja na životnu sredinu vrlo uopštene i bez naučne argumentacije.

Jedan od uzroka lošeg kvaliteta EIA i SEA, prema autorima Izvještaja, je transparentnost, jer konačni izvještaj za EIA nije javan, tako da konačne mjere smanjivanja i izbjegavanje negativnih uticaja nepoznate široj javnosti, a mjere ublažavanja uticaja na životnu sredinu treba da budu uključene u građevinsku dozvolu.

Uzrok je i to što ekspertize koje pružaju konsultanti za pripremu EIA nisu relevantne za hidroenergetske projekte, a ministarstvo nema uticaja na izbor konsultanata.

Ekspertri WWF-a su istakli i osnovne probleme prilikom planiranja gradnje malih hidroelektrana. Naveli su da ne postoji vodoprivredna osnova i da se trenutno koristi ona iz 2001. godine, da nema katastra vodotoka sa ekološkim i energetskim karakteristikama.

Primjedbe na katastar malih vodotoka koji nije javan

“Katastar malih vodotoka u 13 opština realizovan 2012. godine u saradnji sa Zavodom za hidrometeorologiju i nije javan. Ne postoji analiza vodotoka za izgradnju mHE sa aspekta uticaja na životnu sredinu.

Nedostatak godišnjeg ili višegodišnjeg planiranja dinamike korišćenja vodotokova u energetske svrhe. Neusaglašenost zakonskih propisa i/ili njihove implementacije.

Nedovoljno jasno definisane odgovornosti koncesionara i concedenta.

Nizak kapacitet institucija odgovornih za upravljanje vodnim i energetskim resursima.

Veće uključivanje javnosti pri planiranju ili odobravanju projekata.

Neusaglašenost strateških planova i harmonizacije politika sektora energetike, vodoprivrede, životne sredine, planiranja prostora i izgradnje objekata", samo su neke od primjedbi koje je naveo WWF.

izvor: vijesti.me